

Apunts de crítica literaria

Quan un crític literari estudia qualsevol llibre acostuma a donar prioritat als aspectes relacionats amb l'activitat creadora, en com la personalitat de l'autor es reflecteix en la seva obra. Però des de ja fa uns anys els crítics alemanys han canviat aquesta orientació i opten per estudiar el text relacionant-lo amb la seva recepció i així estudien l'obra literària a partir del públic i no del autor. Es l'anomenada **estètica de la recepció**.

Quina influència prèvia exerceix el públic damunt l'autor?

Fins quin punt està dominat el nostre judici per una obra qualificada de clàssica?

Què passa amb nosaltres durant la lectura? El lector es retroba a si mateix o pot aprendre alguna cosa fora de si mateix?

Quines són les condicions baix les quals apreciem un text com estètic?

Així doncs la qüestió no seria saber baix quines regles s'ha produït un text sinó de quina manera i baix quines condicions s'efectua la recepció del text, sobre tot, quant a obra d'art.

El punt de partida d'aquesta corrent, l'estètica de la recepció, cal buscar-lo en l'obra del crític alemany H.G. Gadamer. Gadamer elabora la seva teoria a partir de l'anomenada hermenèutica filosòfica. L'hermenèutica no és altra cosa que la interpretació i comprensió dels textos. El que realment importa no és l'expressió verbal sinó el pensament que conté.

La lingüística, en aquesta tasca, pot aportar-nos moltes dades però hi han dues qüestions que no pot abastar: els judicis de valor estètic i la historicitat. Els judicis de valor estètic només poden fer-se des de la lectura. De fet un text no és literari en si, sinó que esdevé literari en la lectura. Abans del lector el text és només paper escrit. Per tant l'anàlisi del text en si és insuficient.

Pel que fa a la historicitat, l'obra literària és una realitat històrica i cultural que no acaba amb el text ja que s'estableixen relacions entre aquest i la realitat extra-textual: normes literàries, la tradició literària i la imaginació.

A partir d'aquí Gadamer estableix entre el text i el lector una lògica de pregunta i resposta. El text és la resposta a una pregunta, o dit d'una altra manera: només percebeixo en un text allò que té alguna cosa a veure amb mi. El que passa és que el contingut de l'escrit mai dona unes respostes plenament suficients i alhora, planteja preguntes a les quals nosaltres hem de buscar les respostes.

Hans Robert Jauss desenvolupa les idees de Gadamer i observa que una obra en el moment de la seva aparició és valorada a partir d'una suma de comportaments, coneiximents i idees preconcebudes que ell anomena horitzó d'expectatives. Del compliment o no d'aquest horitzó d'expectatives depèn que una obra triomfi o fracasi. La distància més o menys gran que pugui haver entre les expectatives del públic i el seu compliment en el text és la distància estètica.

Paral·lelament a tot això s'han establert tres graus possibles de lector: 1-Lector empíric, real. Es a dir, tota persona que llegeixi el llibre. 2-Lector virtual. Es el lector suposat per l'escriptor segons unes expectatives com ara la moda, la cultura, el gust... 3-Lector ideal, model. Aquest reuniria les condicions per a la perfecta comprensió del text. S'apropiaria al lector crític.

Per consegüent, la labor de la crítica literària no es troba només dins del llibre o al voltant de l'autor ja que sense nosaltres, lectors reals, el circuit de la comunicació literària (autor-text-lector) no està complet.

ROTHER, A.: "El papel del lector en la crítica alemana contemporánea". Estética de la recepción. Madrid, Ec. Arco, 1987.

V.T.R.

ELECTRODOMÉSTICOS

BOIRA

LISTAS DE BODA
FERRETERIA - PERFUMERIA
DROGUERIA - REGALOS
PERSIANAS - CORTINAS

PZA. ESPAÑA, 10
TELF. 42 61 08
LES COVES DE VINROMA

C/. San Roque
CUEVAS DE VINROMA (CASTELLÓN)

EN AMBIENT...
EL MILLOR!!